

Hướng dẫn soạn bài: Hoạt động Ngữ văn: Thi làm thơ năm chữ SGK lớp 6 tập 2 ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và nhanh nhất dành cho các em học sinh lớp 6 tham khảo.

I – Chuẩn bị ở nhà

1. Đọc ba đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi

a) Các em đã được học về thể thơ bốn chữ ở Bài 24. Từ các đoạn thơ trên, hãy rút ra các đặc điểm của thơ năm chữ (khổ thơ, vần, cách ngắt nhịp,...)

Trả lời:

Các đặc điểm của thơ năm chữ:

- Số chữ mỗi câu thơ là 5 chữ
- Khổ thơ: Số lượng câu thơ của mỗi khổ không bị giới hạn hay quy định:
  - Đoạn 1 có 4 câu
  - Đoạn 3 có 6 câu
- Vần: Các gieo vần có sự thay đổi linh hoạt (vần liền, vần cách, vần lưng, vần chân)
  - Vần liền (khổ 3 của đoạn 1): mộng - lộng - hồng
  - Vần cách (khổ 1 của đoạn 1): Bác - bạc
- Cách ngắt nhịp: thường sẽ là 2/3 hoặc 3/2

b) Ngoài các đoạn thơ trên, em còn biết bài thơ, đoạn thơ năm chữ nào khác không? Hãy chép các bài thơ, đoạn thơ đó ra và nhận xét về đặc điểm của chúng.

Trả lời:

- *Các bài thơ 5 chữ:* Mẹ vắng nhà ngày bão (Đặng Hiên), Chú ở bên Bác Hồ (Dương Huy), Ông trời bật lửa (Đỗ Xuân Thanh), Nghe nhạc (Võ Văn Trực), Đồng hồ báo thức (Hoài Khánh), Ngày hội rừng xanh (Vương Trọng), Đi hội chùa Hương (Chu Huy), Mặt trời xanh của tôi (Nguyễn Việt Bình), Thì thảm (Phùng Ngọc Hùng)...

- *Chép các đoạn thơ đó ra và nhận xét về đặc điểm của chúng:* Gợi ý:

Đoạn thơ	Đặc điểm
----------	----------

<p>Hồi nhỏ sống với đồng Với sông rồi với bể Hồi chiến tranh ở rừng Vàng trắng thành tri kỉ. <i>(Ánh trăng - Nguyễn Duy)</i></p>	<p>- Khổ thơ: 4 câu thơ - Vận: gieo vần lưng (đồng - sông) - Cách ngắt nhịp: • Câu 1, 2, 4: nhịp 2/3 • Câu 3: nhịp 3/2</p>
<p>Mọc giữa dòng sông xanh Một bông hoa tím biếc Ơi! Con chim chiền chiện Hót chi mà vang trời Từng giọt long lanh rơi Tôi đưa tay tôi hứng. <i>(Mùa xuân nho nhỏ - Thanh Hải)</i></p>	<p>- Khổ thơ: 6 câu thơ - Vận: gieo vần chân (trời - rơi) - Nhịp: • Câu 1, 4, 5: nhịp 2/3 • Câu 2, 6: nhịp 3/2 • Câu 3: nhịp 1/4</p>
<p>Mầm non mắt lim dim Cổ nhìn qua kẽ lá Thấy mây bay hồi hã Thấy lất phất mưa phùn Rào rào trận lá tuôn Rải vàng đầy mặt đất Rừng cây trông thưa thớt Như chỉ cội với cành... <i>(Mầm non - Võ Quảng)</i></p>	<p>- Khổ thơ: 8 câu thơ - Vận: gieo vần chân (lá - hã) - Nhịp: • Câu 1, 2, 5, 6, 7: nhịp 2/3 • Câu 3, 4, 8: nhịp 3/2</p>
<p>Đêm nay trăng đang rằm Trăng như cái mâm con Ai treo ông cao thế Ông nhìn đàn em bé Muốn khoe có mặt tròn. <i>(Trông trăng - Trần Đăng Khoa)</i></p>	<p>- Khổ thơ: 5 câu thơ - Vận: • Gieo vần lưng: trăng - trăng, ông - ông • Gieo vần chân: con - tròn - Nhịp: 2/3</p>

2. Dựa vào những hiểu biết về thơ năm chữ

a) Hãy mô phỏng (bắt chước) tập làm một đoạn thơ năm chữ theo vần và nhịp đoạn thơ sau:

Mặt trời càng lên **tỏ**
Bông lúa chín thêm **vàng**
Sương treo đầu ngọn **cỏ**
Sương lại **càng** long **lạnh**
Bay vút tận trời **xanh**
Chiền chiện cao tiếng hót.

(Trần Hữu Thung)

Gợi ý:

- Khổ thơ: 6 câu thơ

- Vần:

- Câu 1, 3: vần chân "o"
- Câu 2, 4 vần lưng "ang"
- Câu 4, 5: vần chân "anh"

- Nhịp: 2/ 3

b) Hãy làm một bài thơ hoặc một đoạn thơ năm chữ theo nội dung và vần, nhịp tự chọn để dự thi trên lớp.

II – Thi làm thơ năm chữ (làm tại lớp)

1. Nhắc lại đặc điểm của thể thơ năm chữ (khổ, vần, nhịp) đã chuẩn bị ở nhà.

Trả lời:

- Số chữ mỗi câu thơ là 5 chữ
- Khổ thơ: Số lượng câu thơ của mỗi khổ không bị giới hạn hay quy định
- Vần: Các gieo vần có sự thay đổi linh hoạt (vần liền, vần cách, vần lưng, vần chân)
- Cách ngắt nhịp: thường sẽ là 2/3 hoặc 3/2

2. Trao đổi theo nhóm (tổ) về các bài thơ năm chữ làm ở nhà để xác định bài sẽ giới thiệu trước lớp của nhóm (tổ)

3. Mỗi nhóm (tổ) cử đại diện đọc và bình bài thơ của nhóm (tổ) mình trước lớp.

4. Cả lớp tham gia cùng thầy, cô giáo nhận xét, đánh giá và xếp loại.